

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΙΣΤΗ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΜΥΣΤΙΟΤΗΜΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Τη στιγμή όμως που θα παντρευόταν τόσο καλά κι' η 'Ελένη και θα τελείωνε κι' αυτό το ζήτημα, τι λόγο θάχε πιά ο γέρος; Δεν ήταν δά και τόσο κακός!

Και νά! λίγες ημέρες μετά την άναγγαλία των άρραβώνων, ο μικρός "Άλκης Πετρόπουλος, —μαθητής με ναυτικά, αλλά με μακριά πανταλόνια, —επιθύμησε πολύ την αδελφούλα του τη Δώρα και πήγε στο σπίτι της να την ιδή!

— "Ε, καλά, τής ειπες. Μή ντρέπεσαι τώρα. (Και μήπως καν ντρέπεται καθόλου η Δώρα;) "Ο, τι έγινε έγινε.

— Βρέ σύ; τόν ρώτησε η κατεργάρα κρυφά. "Η μαμμά σ' έσταίλε!

— "Όχι, όχι! τής άποκρίθηκε δυνατά ο κατεργάρης. Μόνος μου ήρθα. Στο σπίτι δεν ξέρουν τίποτα κι' άν τού μάθουν, θά με μαλώσουν.

"Αλλά ψέματα!

Γιατί ύστερα πάλι από λίγες μέρες, τσουπ! τσουπ! νά κι' η μαμμά η ίδια, η Πετροπουλίνα, στο σπίτι του Ζάτουρα. Ειχ' επιθυμήσει κι' αυτή, —τι σύμπωση! —την κορούλα της τη Δώρα.

"Η σκηνή, έννοείται, ήταν πιο συγκινητική: Κλάμματα, μομφές, γονατισμάτα, συγγνώμες, άγκαλιόματα, φιλιά. Μ' δλ' αυτά, η κατεργάρα η Δώρα τόλμησε να ρωτήσει και τη μητέρα της:

— Πές μου την αλήθεια... σ' έστειλε ο μπαμπάς;

Κι' η Πετροπουλίνα έβγαλε τις φωνές:

— Τι λές εκεί!... Ούτε κατ' ιδέα!... "Ο μπαμπάς σου;... Μα δεν τόν ξέρεις εσύ τού μπαμπά σου; Θά μ' έσκότωνε άν μάθαινε τέτοιο πράμα! "Ακούς εκεί!

"Αλλά και πάλι ψέματα.

"Ο Πετρόπουλος ήταν έν γνώσει. Αυτός είχε δώσει την άδεια και στον "Άλκη και στη γυναίκα του να "επικοινωνήσουν" με την ξεπορτιομένη. Κι' αυτό φάνηκε καθαρά εύθως μετά τού γάμο της "Ελένης και την αναχώρησή της στην Ευρώπη.

"Η Πετροπουλίνα ξαναπήγε στο Ζάτουρα και ειπε της Δώρας πως τάρα που «ήσυχασαν τά πράγματα», —μ' αυτό έννοούσε την άπουσία της "Ελένης, που βέβαια δεν θά την ξανάβλεπε προστά της με ψυχραιμία, —μπορούσε να πάη στο σπίτι τους «να τούς ιδή».

"Η Δώρα, με τού Νίκο, πήγε την άλλη μέρα, (κουτή ήταν;) Και τούς είδε όλους έκτός τού μπαμπά.

"Όταν ξαναπήγ. όμως, πάλι με τού Νίκο, ο Πετρόπουλος, έτιχε νά είν' εκεί. Και τότε έγινε μιá σκηνή, άκομα πιο ένδιαφέρουσα κι' από την προηγούμενη με τη μητέρα.

Γιατί στήν αρχή, ο μπαμπάς θέλησε να τούς κάμη άκόμα τον άγιο. Μπήκε στο σαλόνι, άνίδεος τάχα, και ξαναβγήκε... γιά νά μήν τούς βλέπη. Σε λίγο μπήκε πάλι, γιά νά τούς τά ψάλη ένα χεράκι. Μα τόσο μαλακά, η καλύτερα τόσο ψευτοάγρια, που ο Νίκος μιá στιγμή έβαλε τά γέλια. Γέλασε κι' η Δώρα. Γέλασαν και τάδέρφια κι' η μαμμά.

"Ε, τι μπορούσε νά κάμη; Στο τέλος γέλασε κι' ο γέρος. Και τ'άφτιασαν; τελείωσε!

"Απάνω σ' αυτή τη σκηνή, ο Πετρόπουλος θυμήθηκε τρεις σχετικές παροιμίες, που τις ειπε, μετά τού φτιάξιμο, στη σειρά:

— "Ε, περασμένα-ξεχασμένα!.. Τά σταρνά τιμούν τά πρώτα... Και άμα θέλει η νύφη κι' ο γαμπρός... (που αυτή τη συμπλήρωσε με χάρανα).

"Ο Νίκος τότε θυμήθηκε και μιá τετάρτη που την ειχε πει ο γέρος κείνο τόν καιρό. Και δέ βάσταξε. "Άλλωστε ήταν ένας λόγος που πολλές φορές τόν ειχε καλοσυλλογισθεί από τότε. Και ξεθαρρεμένος καθώς ήταν, ζύγωσε τόν πεθερό του και τού ειπε σταυτί:

— Λοιπόν; εγώ ψάνισα από σβέρο; έ;

Και τόν σκούνησε δείχνοντάς του τη Δώρα, —τη Δώρα που έλάμπη από όμορφιά κι' ευτυχία, —και γέλασε δυνατά και τσακίλια.

"Ο γέρος όμως σά νά τ'άχασε λίγο. Κι' έβαλε κάποιον κόπο γιά νά συνέλθη, νά γελάση, νά παντήση:

— "Ε, καλά!.. Μήν είσαι τώρα παιδί!.. Πίστωσης ένα λόγος που ειπα στη φούρκα μου, στο θυμό μου;.. Μπά! Μπά!..

Κι' ύστερα εύθως, με άπόφαση, τράβωντας πιο παράμερα τού γαμπρού του και χαμηλώνοντας τη φωνή σέ ψίθυρο, τού ειπες:

— "Η Δώρα είναι καλή πύστα, μην άμφιβάλλης. και μικρή, παιδί άκόμα, έσύ, σά μεγαλύτερος μπορής νά την πλάσης όπως θέλεις. Λιγάκι τέχνη μόνο χρειάζεται και προσοχή.

— Πρέπει δηλαδή νά την προσέχω; έκαμε άθελα ο Νίκος.

Κι' ο γέρος τού μπά- λωσε.

— "Ε, όπως νά πής... "Υπάρχει, παιδί μου, γυναίκα που νά μη θέλει προσοχή;.. "Δν έπαιρφες την "Ελένη, θάθελε λιγότερη. "Η Δώρα θέλει κάπως περισσότερη. Αυτή ειπε όλη η διαφορά.

"Από την ημέρα εκείνη η οικονομική στενοχώρια τελείωσε. "Ο Πετρόπουλος έδωσε την προίκα της Δώρας: Τετακόσιες χιλιάδες. (Δηλαδή πεντακόσιες θά της έδινε κι' αυτή της, αλλά έκράτησε τις εκατό, πρώτο γιά νά την τιμωρήση λίγο που ξεπόρτισε, και δεύτερο γιά νά φέρη τού ίσοζυγιο, επειδή ο άλλος γαμπρός, με τού σπαθί του, τού ειχε πάρει εξακόσιες). "Ο Νίκος πλήρωσε όλα τά χρέη, άγόρασε κι' ένα σπίτι που τού βρήκε συμφερετικό, νά τού νοικιάρη, κι' έβαλε στην Τράπεζα τού ύπόλοιπο. "Εκός άπ' τού μισθό του, ειχε τώρα νοίκια και τόκους. "Η ζωή του έγινε άνετη, άνθρωπινή» καθώς την έλεγγε "Αλλά... τού κεφάλι του δεν ήσύχασε' κι' αυτό έξ αιτίας της Δώρας και τού πεθερού του, η καλύτερα έξ αιτίας τρού λόγου που ειχε πει ο πεθερός του γιά τη Δώρα.

Νά την προσέχη.

Νά την προσέχη περισσότερο παρ' άν ειχε την "Ελένη η άλλη γυναίκα. Γιατί λοιπόν; "Ο πατέρας της, γιά νά λήη έτσι, κάτι ήξερε. Κι' οι «γάλαπτι-

"Η Δώρα κατσούφιασε. Δεν τής παρήρασε η τροπή που έπερνε η όμιλία.

κοί» πού φανέρωσε τότε στο θυμό του, δέν θάταν πλάσματα τής φαντασίας του, όπως είχε πει ή Δώρα.

Πολλές φορές, και πριν ακόμη από τή συμπύλιωση, δοκίμασε ' ανακρίνη, να πάσει με τρόπο τήν Ίδια. Μά ή Δώρα θύμωσε φοβερά, σκύλιαζε, έμα προχωρούσε ή όμιλία και καταλάβαινε τόν σκοπό τού :

— Ούφ ! πάλι τά Ίδια ; Μά δέ με πιστεύεις ; Με ύποπτεύεσαι, Νίκο, στο Θεό σου, με ύποπτεύεσαι ;... "Α, μά εσαι άνευπόροσος ! Νίκο, άν μου ξανακάνης τέτοια άνακρίση, δέν θά σ' άγαπάω πιά ! Κι' άπ' τ'ό φόβο του μήν πάψη νά τόν αγαπή ή Δώρα, ό δυστυχισμένος σώπαινε.

Πάλι όμως ή ύποψία τού ξαναρχόταν, τόν κυριεύς και χωρίς νά θέλη, ξαναόριζε. "Ηθελε νά εξακριβώση άν πραγματικώς είχε «φρονίσει από σβέρο», άν είχε πάρει υιά γυναίκα πού έπρεπε να τήν προσέχη και νά τήν φυλάη. Μά δέν ήταν μόνο αυτό. Τό κυριό-... η ήταν ή ζήλεια τού για τό παρελθόν της. Σκύλιαζε κι' αυτός με τήν Ίδια πός πριν τήν πρωτοχαρεί δάλακρη στην Κηφισιά, τήν άξέσχατη εκείνη νύχτα, τήν είχε μισοχαρεί άλλος ή άλλοι... Και πρ σπαθούσε νά συμπεράνη, νά μετρούσε ; ό μυταράς φοιτητής πού τόν έμπαζε στο σπίτι της ; ό άλλος, εκείνος, ό άγνωστος, πού τής έκανε τόσο ώραία τή συντροφιά στον Πόρο ; κανένας τρίτος πού δέν τόν είχε ύπαινηχθεί ακόμα στις όμιλίες της ; κανένας τέτατος Ίσως ;...

— Ω, Θεέ μου ! μά ήταν για τρέλλα, για παλάβρα ! Και σά νά φοβόταν άληθινά μήν παλάβση, ό Ζηλιάρης ερωτευμένος προσπαθούσε κιόλα νά λογικεύεται, νά συμπεράνη πός μεγαλοποιους νά πός όλοι αυτοί οι φοβεροί και τρομεροί «αγαπητικοί» πού φανταζόταν, δέν ήταν παρά ένας : ό φοιτητής εκείνος πού δέν θά τόλμησε ποτέ ούτε νά τή φιλήση.

Μιά μέρα, σ' ένα κέντρο τόν είχε πάλι κυριευμένο ή ύποψία, τή ρώτησε φιδρά, ταχαίνικα, νά τού πη, άν θυμόταν, από πότε, από ποιά ήλικία, ήξερε τά πράγματα τού κόσμου.

— Για τόν έρωτα δηλαδή ; Έκαμε ή Δώρα.

— Ναι, για τόν έρωτα. Πότε έμαθες τί θά πη έρωσ και τί σκοπό έχει ; Τής άρεσε, φαίνεται, αυτό τό θέμα και, ταχαίνικα κι' εκείνη, τού όμολόγησε πός όταν ήταν όκτώ μόλις χρονών, Ίσως κι' έπτά, μά ύπηρετρία είχε τήν καλοσύνη νά τής τά πη όλα.

— Βλέπεις λοιπόν, έπρόσθεσε, πός πρώτα έμαθα τό σκοπό νά πούμε τού έρωτα, ή τόνυσικόττου γάμου κι' έπειτα πός υπάρχει έρωσ, πός αγαπιούνται δηλαδή δυό άνθρωποι μ' αυτό τό σκοπό.

— Κι' αυτό ποιος σου τόπες ; — "Α, δέν ξέρω. Μου φαίνεται, πός ύστερ' από λίγα χρόνια, τό βρήκα μόνη μου.

— Κι' εκείνα πού σου έμαθε ή ύπηρετρία, πός σου φάνηκαν ; τί έντύπωσι σου έκαναν ; Και πρώτα-πρώτα, τά πιστεύεις ; ή ένόμισες πός σέ κοροϊδεύει ;

— Ωρισμένος ή Δώρα είχε μπει στο γούστο. Και στάθηκε μιά στιγμή, σά νάθελε νά σκεφθί, νά έξετάση τόν έαυτό της, νά θυμηθί τί συνέβαινε μέσα της τή υακρινή εκείνη εποχή—δέκα χρόνια πίσω !— και νάπατήση ελλικρινώς στην έφώτηση τού άντρός της.

— Λοιπόν, τού ειπε ύστερα, θά σου φανή παράξενο, άλλα έτσι εινε : Καμμιά έντύπωση δέ μου έκαμαν όσα μου ειπε ή ύπηρετρία. Τά πιστεύω άρέσως. Και, πός νά σου πώ ; μου φάνηκαν φυσικότατα. Μπορείς τώρα έσύ νά μου εξηγήσης τό γιατί ;

— Γιατί ειχες τό διάβολο μέσα σου, γι' αυτό !» συλλογίστηκε ό Νίκος. "Έκρινε όμως τήν κακή αυτή σκέψη κι' άποκρίθηκε πάλι φιδρά :

— Ξέρω κ' έγώ ; Ίσως, άφου σου μίλησε ή ύπηρετρία, μίλησε μέσα σου και τό ένστικτο. Για πές μου όμως ; ύστερα, άφου έμαθες και τόν έρωτα ή και πριν τόν μάθεις, όταν έβλεπες κανέν' άγόρι, κανένα νέο, και σου άρεσε, και σέ τραβούσε... θυμόσουν εκείνα πού σου ειχε πει ή ύπηρετρία ;

— Άγόρι; φώναξε ή Δώρα; νέο; ποτέ ! Τά παιδαρέλια με άφιναν άσυγκίνητη, σου όρρίζομαι. Και ξέρεις πότε τά θυμόμουν αυτά; Μή γελάσης ! Όταν μ' άρεσε κανένας μαγάλος, κανένας άντρας, άκόμα και κανένας μεσόκοπος. Ναι, ναι ! Τό θυμόμια πολύ καλά : όταν ήμουν δέκα-έντεκα χρονών, τρελαινόμουν νά μιλώ μ' έναν κύριο σαραντάρη ! Μπορώ νά πώ πός ήμουν ερωτευμένη μαζί του ! Κι' ή Δώρα έβαλε τά γέλια.

Γέλασε με τό στανιό κι' ό Νίκος και τή ρώτησε : — Κι' άν αυτός ό κύριος, τότε, σέ φιλούσε, σάγκάλιαζε... θά σ' ευχαριστούσε ;

— "Α και πολύ ! όμολόγησε γελώντας άκόμα ή Δώρα. Με μεγάλη μου ευχαρίστηση θά στεκόμουν νά με κάνη ό,τι θέλει !.. Μά ήταν δυνατό νά φαντασθί εκείνος τέτοιο πράγμα, ή νά ποθήση ένα κοριτσάκι έντεκα χρονών ;

«Χμ ! ό Θεός τό ξέρει τί θα γίνει τότε και μ' αυτόν !» συλλογι-

σθηκε τότε ό Ζηλιάρης.

— Μήν τό λές αυτό ! Νάξερεις καμμιά φορά... μερικοί μεγάλοι... πός τρελαινονται για κοριτσάκια, όταν μάλιστα εινε πρώτα σάν και σένα, πού από έφτά χρονών τάξερεις όλα !

— Μά έχω άκούσει πός αúτι ! εινε οί έκφυλοι...

— Τελοςπάντων ! Και... τά παιδιά τής ήλικίας σου, οί νέοι, πότε άρχισαν νά σου άρέσουν ;

"Η Δώρα κατσούφιασε λιγάκι. Δέν τής παράρεσε ή τροπή πού έπαιρνε ή όμιλία...

— Δέν ξέρω, ψιθύρισε, δέν θυμόμια.

Και στάθηκε σάν νάθελε νά θυμηθί. — Καλά, ειπε κόβοντας άξαφνα τήν άτέλειωτη σκέψη της ό Νίκος. Κι' ό συμπαθητικός εκείνος στον Πόρο... τό καλοκαίρι πού τό πέρασες τόσ' όμορφα εκεί... Τι ήλικίας ήταν ; Μήν ήταν ό ίδιος αυτός ό σαραντάρης ;

Τόν άγριοκοιτάζει :

— Σέ πούν Πόρο ; Έκαμε ποιος συμπαθητικός ; ποιδ καλοκαίρι ; τι πού φάλλεις ;...

Κι' άξαφνα ξεέσπασε :

— "Α, Νίκο, πάλι τά Ίδια ; "Ε, μά εσαι άδιόρθωτος !.. Ξέρεις τί θά με κάνης ; θά με ρωτάς πότε πρωτοείδα τό θέατρο, και θά φοβάμαι νά σου άπαντήσω... Που νά φαντασθώ τό σκοπό σου ! Που νά φαντασθώ πός με άνακρίνεις για νά μάθης άν ειχα έρωμένους από έφτά χρονών !

Και για δεκάτη φορά τόν φοβέρισε πός άν τής ξανάλαγε τίποτα τέτοιο, θά έκανε νά τόν αγαπή.

«Δηλαδή... άρχισα κιόλα...» μουρμούρισε μέσ' στα δόντια της.

Γιά δεκάτη φορά κι' ό Νίκος φοβήθηκε κι' άφισε τήν όμιλία. "Από τότε όμως συλλογιζόταν σχνά όσα τού ειχε πει ή Δώρα πριν μαντέψει τό σκοπό του, κι' άπ' αυτά οί ύποψίες του δυνάμωσαν κι' οί άνησυχίες μαγάλωσαν. Τό «παρελθόν» αυτό τό φοβόταν τώρα περισσότερο, γιατι τού παρουσιαζόταν καιπιδί άπλωμένο σέ χρόνο. "Από τά έφτά ως τά δεκαεφτά, —δέκα όλόκληρα χρόνια, μά ζωή!

Πόσα μπορούσε νάχε κάνει σέ δέκα χρόνων ήμέρες και νύχτες αυτή ή πρώιμη !..

"Αχ, μά δέ θά μάθαινε τίποτε ποτέ ;

Μιά μέρα όστόσο έμαθε κάτι σπουδαίο.

— "Από τή Νάξο ή Δώρα ειχε φροντίσει να τής στείλουν κάτι βιβλία, κάτι χαρτιά και κάτι άλλα μικροπράγματα, πού με τήν ιδέα πός θά ξαναγούριζε γρήγορα, τά ειχε φρίσει στο σγελείο. Μά κι' από τό πατρικό της σπίτι έπίσης ειχαν μαζέψει και τής ειχαν στείλει — πριν συμπυλιωθούν άκόμα, — ό,τι δικό της όπληξε στην κάμαρά της, όλα εκείνα τά «λείψανα» και τά «θυμητικά» πού τά φυλάει καθένας και τ' αγαπή, άκόμα και τά πρώτα της μαθητικά τετράδια, άκόμα και τά παιδικά της παιχνίδια.

Τά περισσότερα ή Δώρα τάσχιζε και τά πέταξε σάν άχρηστα έντελας. "Αλλά και —τέλλα πού τά θεώρησε κάπως πιδό χρήσιμα, τά φυλάξε με άκριτη περιφρόνηση σέ διάφορα συρτάρια κι' ούτε τά ξαναείδε. Στην ήλικία τής Δώρας τά θυμητικά αυτά εινε πάντα για τό μέλλον, ούτε ξαναγούριζε κανείς με πόθο, με νοσταλγία στα περασμένα, όταν τά τωρινά— ή περιπτωση τότε τής Δώρας— τού δίνουν τόση άπόλαυση κι' εθυσία. "Όσο για τά βιβλία, μαθητικά ή άλλα, ή Δώρα τάχωνε, για νά βρσκόναται, στη μικρή οικογενειακή βιβλιοθήκη ; ή τανάκατσε με τά πιδό κρόγερα βιβλία τού Νίκου και τού Τάκη, πού ήταν σέ διάφορες εταξέρες και τραπέζακια «ά λλ πορτέ ντε το λέ μόντε».

Τήν ήμέρα εκείνη, ό Νίκος πού ήθελε κάτι νά διαβάση, τράβηξε στην τύχη ένα βιβλίο από μιά εταξέρα. "Ηταν άπ' αυτά τής Δώρας, μά έπιτομή τής «Καλόβας τού Μπαρκιπα-Θωμά» στο γαλλικό. «Χαρά στο !» έκαμε περιφρονητικά έμα ειδς τόν τίτλο και μηχανικά, σάν άφηρημένος, άρχισε νά φυλλομετρή τό βιβλίο...

— "Α, τ' είν' αυτό ;...

"Ανάμεσα στα φύλλα, πρds τό τέλος σχεδόν τού μικρού τόμου, βρήκε ένα κάρτ-ποστάλ. Μικροστά δέν ειχε επιγραφή. "Από πίσω όμως, κάτω από τή φωτογραφία ενός νέου, έγραφε : «Στην πολυαγαπημένη μου Δωρούλα, ένθύμιον—'Αλέκος—Πόρος, 28 Αυγούστου 19...»

Μέ τήν άκράτητη εκείνη κραυγή, ή Δώρα έτρξε κοντά του. — Τι εινε ;

Γνώρισε άμέσως τό παλιό τή βιβλίο ; γνώρισε και τό «ένθύμιον» πού τόχε όλαςδιόλου ξεχασμένο ; και κατακόκκινη, καταφορμισμένη, θέλησε νά τού τό πάρη :

— Φέρ' το δώ ! εινε δικό μου !

"Ο Νίκος τό ύπερασπίστηκε ζαηρά, κράτησε τή Δώρα σέ άπόσταση και ξανακοιτάξε τή φωτογραφία με τήν άφιέρωση.

(Άνοιχθεί)

